

# Тоді я був просто Ульф (стислий переказ)

Ульф Старк

*Розповідь ведеться від першої особи – Ульфа, якому на початку твору вісім років.*

*Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу*

## **В печері лежить золото**

В Ульфа був старший брат Ян, який колись грався з ним, але тепер надавав перевагу своїм приятелям. Ульф весь час плутався у брата під ногами. Якось Ян з друзями погодилися гратися з Ульфом у поліцейських. Ульфу скрутили руки і зв'язали мотузкою, на яку мама розвішувала одяг. Коли Ульфа прив'язали ще й до верби, надвір вийшла мама. Вона наказала розв'язати Ульфа і примусила хлопців допомогти розвішати білизну.

Пізніше того ж дня Ян сказав Ульфу, що у печері лежить золото. Печерою вони називали темне підсобне приміщення під сходами при вході в будинок. Тут тато зберігав пісок, щоб взимку посипати хідник від хвіртки до дверей, щоб пацієнти, що приходили до нього лікувати зуби, не падали на слизькому. Ульф зайшов у печеру й зачинив за собою двері. Хлопець розумів, що золота тут нема, а брат просто хотів позбутися його. Ульфу було жаль самого себе, він мріяв перетворитися на скелет, а потім лякати брата. Хлопець лежав і мріяв, як раптом побачив на піску купи золота, діамантів та розфарбованих порцелянових птахів. У повітрі звучала приємна музика. З'явився гарний ердельтер'єр, з яким він почав гратися...

Тато витягнув Ульфа з печери після четвертої години. Обід, який завжди був о третій, хлопець пропустив. Ульф розповів про все, що бачив. Мама переконувала його, що це був сон, а тато хотів відвести до лікаря. Тато нагадав Ульфу, що той має уже вісім років. У цьому віці нормально щось вигадувати, але треба вчитися розпізнавати фантастичне і правду, бо вийде плутанина. Тато попросив завжди говорити правду, але раптом Ульф запитав: "А що таке правда?".

## **Блакитна корова**

Одного дня у класі Ульфа з'явилася нова вчителька. Її звали Беріт, в неї були русьві кучері, вона завжди мала щасливий вигляд і була геть не схожа на стареньку вчительку, яка зараз хворіла.

Якось учні малювали корів. В Ульфа вона була блакитна, і вчителька показала малюнок усім учням. Ульф мало не провалився від сорому крізь землю, але вчителька похвалила його. Вона говорила, що Ульф намалював її зі своєї уяви, це модерна корова. Хлопець не наважився сказати, що всього-на-всього корова вийшла блакитна, бо він загубив свою руду пастельку.

Після уроків Ульф роздивлявся ілюстрації данця Курта Арда. То був знаменитий художник. Хлопець почав копіювати один малюнок Курта Арда, та майже нічого не вийшло. Наступного дня учителька принесла у клас книжку з малюнками білорусько-французького художника Шаґала. Там були корови найнеймовірніших кольорів, одна навіть уміла літати. Потім вчителька спитала, чи діти чули про Пікассо. Чотири тижні Ульф змушував себе малювати жовтих кіз, бузкових коней та поросят ядучо-зелених відтінків. У тому не було ніякої краси, але вчителька весь час заохочувала його.

Згодом повернулася старенька вчителька. Вона розглянула Ульфові малюнки і сказала, що такого не буває, тому треба малювати речі такими, які вони є. Так завершився Ульфів період модернізму. Він знову узявся малювати рудих корів, як йому завжди хотілося.

### **Другий поцілунок**

Якось у травні Ульф йшов грати у гилки, а після гри хотів купити морозива. У кишені штанів лежали три п'ятикранові банкноти й чекали свого часу. Незабаром Ульфу мало виповнитися десять років, він відчував себе багатим і щасливим.

На футбольному майданчику діти грали в гилки. Ульф надіявся, що удар дівчини на ім'я Біргітта влучним. Він навіть показав їй, як тримати бити, підкидати м'яча. Нарешті Біргітта підкинула м'яча в повітря і потім вдарила по ньому. М'яч полетів, а Ульф впав, бо дівчина також влучила у його голову. Біргітта запропонувала йому посидіти у своєму саду, бо мешкала неподалік.

Ульф почував себе добре. Він сидів у саду, на голові був мокрий рушник. Біргітта принесла графин із полуничним соком. Вони говорили про все на світі, дівчина здавалася Ульфу якоюсь особливою. Він сказав, що було б добре, якби вони поцілувалися, а потім запропонував п'ять кран. Цього разу поцілунок був приємним (минулого разу інша дівчинка прокусила йому губу). Біргітта не кусалася, її губи мали смак солодкого полуничного соку. Вони поцілувалися ще тричі. На більше в Ульфа грошей не вистачило. Коли він зібрався йти, вона повернула гроші і сказала, що не цілується за гроші.

*Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу*

### **Чи є в космосі люди?**

Одного тижня майже всі приятелі Ульфа захворіли, тож він мусив спілкуватися з Геннінґом, своїм однокласником. Геннінґ ніколи не грався, а розгадував головоломки, читав книжки, складав мозаїку на 2 000 пазлів. Ульф був у захваті, бо Геннінґ знав, де міститься пустеля Гобі, скільки важить один лось на Землі і на Місяці, де все в шість разів легше. Найбільше Ульфа зацікавили розповіді про інопланетян, але його тато сказав, що все це нісенітниця.

Ввечері Ульф та його приятель поїхали велосипедами шукати інопланетян. На ший в Ульфа висів папірець – на той випадок, якщо він загубиться. Там було написано: "Ульф Старк. Шенвіксвеґен 205. Стуреб'ю. Земля". Хлопці зупинилися біля крамниці залізних

виробів. Вони довго чекали, Геннінг' весь час говорив про книжки, які він прочитав, про космічні польоти і про життя на далеких планетах. Згодом приятель сказав, що йому пора додому, тож Ульф залишився сам. Він був страшенно втомлений, тож ліг на купу каміння, дивився на зірки, а потім заснув. Йому снилося, що він на іншій планеті, де майже не було сили тяжіння і все відбувалося навпаки. Потім Ульфу здалося, що з'явився інопланетянин, хоч це був лисий пристаркуватий чоловік. Він подумав, що Ульф загубився, тож повіз його додому.

Коли Ульф розплющив очі, він лежав у своєму ліжку. Довкола стояли тато, мама, брат і лисий дядько-інопланетянин. Переконавшись, що хлопець потрапив додому, чоловік поїхав. Ульф привітався з батьками, лежав і усміхався, згадуючи поцілунок з Сіван і собаку, яких побачив у сні.

### **Фокстрот**

Одного дня приятель Б'єрне запросив Ульфа на день народження. На той час Ульфу виповнилося дванадцять, і він саме почав ходити до міської середньої школи, а його приятель ходив у гімназію. Також Б'єрне ходив на уроки танців, і під час дня народження мали бути танці. Ульф хотів піти, бо на святкуванні мала бути Агнета, якою він захоплювався. Та Ульф переживав, бо не вмів танцювати. На щастя, Б'єрне запропонував допомогу.

Наступного дня хлопці почали навчання. В ті часи фокстрот був найзвичайнісінький танець. Хлопці тренувалися щодня по обіді, тільки-но приходили додому зі школи. Нарешті Ульф трохи навчився і відчув справжній кайф. Б'єрне водив його між своїм ліжком і письмовим столом, а ще голосно відраховував такти на вухо. Це трохи насторожило маму Б'єрне, і вона сказала, що хлопці не повинні танцювати з хлопцями.

Настав день народження Б'єрне. Ульф причесав свій потемнілий чуб, узяв татову краватку і старанно почистив зуби. Коли настала пора танцювати, Ульф не встиг запросити Агнети, бо його випередив Ларсен. Відчуваючи поразку, Ульф пішов на кухню. Згодом йому вдалося запросити дівчину. Почався танець, та чомусь ноги Ульфа йшли неправильно. Виходило зовсім не так добре, як із Б'єрне. Агнета сказала, що він танцює, як дівчина. Хлопець почервонів і зрозумів, що під час уроків танцю його постійно водив Б'єрне, а Ульф ступав за ним.

Агнета з Ульфом пішли у гараж стріляти з пневматичної гвинтівки Б'єрне. У гаражі був тато приятеля. Він викотив автомобіль у двір, і всі втрьох стріляли. Коли тато Б'єрне пішов, Ульф з дівчиною залишилися самі. Вони вийшли надвір і сіли в автомобіль. Ульф вмотився за кермо, а Агнета спитала, куди б він хотів поїхати. Хлопець відповів, що якнайдалі зі Стуріб'ю. Агнета сказала, що вона разом з ним, а потім поцілувала хлопця.

### **Прощай, Стуріб'ю!**

Восени 1958 Ульфу виповнилося тринадцять, і він неабияк умів брехати. У школі, отримавши погану оцінку, він не показував її батькам, хоч треба було показати вдома, щоб мама або тато поставили свій підпис. Ульф сам підробляв підпис і був у цьому

майстер. Якось, коли Ульф демонстрував однокласникам, як йому легко підробити підпис, це побачив класний керівник Генрик Русенгрен. Він сказав Ульфу, що треба про все розповісти татові, і щоб тато йому зателефонував. Ульф вирішив тікати з дому.

Коли смеркало, він взяв ранець, у якому лежала Біблія, і пішов. Уже в Ельвше він зателефонував додому з телефонної будки і збрехав мамі, що він у Чела Стенсона вдома і залишиться ночувати. Коли мама захотіла поговорити з мамою Чела, Ульф збрехав, що та в туалеті, і повісив слухавку.

Ульф йшов цілу ніч. Пройшовши три милі, він дістався до Седертельє. Йому хотілося їсти, було дуже холодно. Другу ніч Ульф провів у під'їзді якогось жовтого будинку, де були незамкнені двері. Він блукав цілий день по Седертельє, не маючи гадки, що робити решту свого життя. У тому ж самому будинку він ліг спати і підклав Біблію під голову замість подушки.

Зранку він рушив до Нінесгамна. На якомусь мосту він задивився у воду і хотів втопитися. Поплакавши, він відчув полегшення і йому перехотілося робити це. Тоді він рушив назад у бік Седертельє.

Коли запали сутінки, він не став шукати той під'їзд, де були незамкнені двері. Ульф сидів на лавці й читав "Вірші й думки", а потім продавав яблука та груші з дачних садів. За ці гроші він купив буханку хліба, палицю ковбаси й картонний пакет молока.

Вечері Ульф заліз до одного з синіх ящиків із піском. Посеред ночі він прокинувся від холоду і вирішив почати свою мандрівку до Данії. Його побачили поліцейські, він побіг, але його схопили. Ульф збрехав, що йому не спиться, тож вийшов прогулятися. Поліцейські вирішили відвезти його додому. Ульф назвав єдину адресу, яку знав у цьому місті: Шкільна вулиця 13. Вони під'їхали під якийсь будинок, де мешкала якась жінка. Ульф почав вдавати, що вона його мама, та дуже швидко полісмени виявили брехню. Ульф потрапив до поліційної дільниці. Він нічого не хотів говорити, але поліцейські з'ясували його ім'я, бо Ульф написав його на форзаці Біблії.

Слуховку взяв тато. Він попросив відправити Ульфа додому на таксі. Дорогою до Стуреб'ю Ульф боявся, але батьки зустріли його спокійно. Наступного дня він не пішов до школи. Хлопець пообіцяв батькові завжди говорити правду. У школі його зустріли як героя, він розповідав про запаморочливу свободу, про мандри на самоті узбіччями доріг, про незнайомі міста, про ночі, проведені в лісі.

### **Не пишіть дурниць**

Одного ранку, коли Ульфу виповнилося чотирнадцять років, він не впізнав свого обличчя. Досі воно було вельми симпатичне, але того ранку він побачив у дзеркалі свій перший прищ. Згодом прищів висипало, як маку. Ульф став більш серйозним, перестав шкірити зуби й багато над чим став задумуватися. Вечорами він сидів удома й читав книжки з психології та графології, часто довго гуляв.

Досі він не виявляв ніякого зацікавлення до писання творів, але разом із прищами виросла й його літературна пиха. Тепер Ульф невтомно мережив папір новим закрутистим почерком. Восени його суперником став однокласник Єран. Він теж ходив у прищах і найкраще в класі знав шведську мову, бо його мама викладала шведську, а

тато був доцентом історії літератури. Інколи вчитель ставив кращу оцінку Єрану, інколи – Ульфу. Якось учитель порадив Ульфу удосконалювати мову, тож він старанно готувався, навідався до бібліотеки і взяв твори Стріндберга і Стейнбека. Ульф написав кілька листів експериментальною прозою Агнеті, але вона уникала його. З початком весняного семестру Ульф почав курити. Вони з Єраном знову побилися об заклад. Ульф програв, бо цього разу учитель порадив писати простішою мовою.

Наприкінці травня учні писали останній у семестрі підсумковий твір. Вони мали описати яку-небудь тварину. Ульф писав про собаку, яку їхні сусіди, вибираючись до нового помешкання, не взяли з собою. Ульф так захопився своєю оповіддю, що геть нічого не помічав. Наприкінці хлопець написав про те, як собаку обсіли хвороби й він помер. Ульфу навіть здушили сльози, і він посадив на твір мокру пляму. Учитель назвав твір Ульфу найкращим. А коли Єран зачитував свій твір, Ульф помітив, що суперник переробив його з оповідання "Руденький поні" Джона Стейнбека. Учитель порадив усім писати про те, що близьке, і спитав, чи справді Ульф любив того собаку. Ульф сказав, що так, хоч у нього зроду не було ні собаки, ні сусідів. Але в той час, коли він писав, собака у нього все-таки був, бо хлопець завжди про нього мріяв. Коли Єран похвалив Ульфів твір, той відповів, що Джон Стейнбек теж непогано пише".

*Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу*

### **Пані в короткому халатику**

Якось Ульф пішов по обгортковий папір, щоб загорнути гострозубці, які купив для Б'єрне. Дорогою він побачив Пані в коротенькому халатику, що стояла в книгарні на Бандгагені. Вона була в синьому робочому халатику з атласної тканини, мала дуже короткі ноги, але халатик був ще коротший. Жінка допомогла Ульфу вибрати папір. Він сказав, що колись ще зайде.

Наступної середи Ульф знов прийшов. Він мав 15 крон і купив, за її порадою, книжку, яка називалася "Ларс Горд". Від приємних пахоців парфумів жінки і нестачі кисню в Ульфу запаморочилася голова. Він розтулив рота, захрипів і випустив повітря. Пані в коротенькому халатику подумала, що в нього астма. Вона вчила його, як дихати, попросила заплющити очі й думати про щось гарне. Тоді Ульф прихилив голову до її грудей і став думати про неї.

Одного вечора тато пообіцяв Ульфу сто крон, якщо син отримає найвищу оцінку за твір. За два тижні Ульф знов навідався до книгарні. Ульф попросив книжку не дорожче п'ятнадцяти-сімнадцяти крон. Вона сказала, що таких нема, але потім запропонувала "Стороннього" Альбера Камю. Пані в коротенькому халатику знала, що потрібно Ульфу. Книжка дуже йому сподобалася, бо головний герой також не розумів своїх почуттів.

Кожен чотирнадцятий день Ульф навідувався до Пані в коротенькому халатику, бо в нього було лише десять крон на тиждень. Дні стояли короткі й холодні, а довгими вечорами хлопець читав. Уже закінчувався березень. Він часто лишався в книгарні трохи поговорити, коли не було покупців. Ульф говорив жінці, що стане письменником,

але спершу йому треба пережити кохання й пригоди. Якось вона запропонувала йому "Поета у Нью-Йорку" Федеріка Гарсії Лорки. Ця книжка спонукала Ульфа до власної творчості. Вірші були трохи дивними, хлопець сміявся, адже іспанець навіть не римував. До того ж у книжці були страшенно кумедні речі. То було схоже на справжню магію. Ульф почав писати власні вірші, прочитав мамі вголос, і вона заплакала, говорячи, що сина треба відвести до психолога.

Нарешті настав час писати твір, тема була "Весна". Ульф написав, що квіти підбілу сяяли вночі жовтими штучними очима, і що "захриплі крики хтивих котів чути аж до місяця". Потім хлопець пошкодував про жахливий прикметник про котів, але твори були вже в сумці вчительки. На щастя, вчительці твір сподобався, хлопець отримав найвищу оцінку. Тато був задоволений і дав Ульфу стокронову банкноту. Хлопець пішов до бібліотеки дуже щасливий. Пані в коротенькому халатику стояла на порозі, наче чекала його. Вони вибрали для Ульфа вживану друкарську машинку, а до неї ще дві нові стрічки. Усе це за 65 крон. Вистачало ще на два квитки в кіно й на морозиво. Ульф запросив пані, вона була вдячна, але відмовилася.

*Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу*

## **У білий світ**

Закінчивши школу, Ульф вирушив у білий світ. Його вірш уже було надруковано в одній газеті. Ульф повинен був набиратися досвіду і збирався курити, читати незбагненні книжки й пити спиртні напої.

Ульф плив на кораблі з Гетеборга до курорту Брідлінгтон, що на східному узбережжі Англії. Його поселили в каюті з хлопцями на ім'я Коре і Лассе та ще якимось товстуном. Всі їхали вивчати мову.

Згодом на палубі Ульф побачив дівчину з темно-каштановими косами і красивими зубами. Вона також їхала у Брідлінгтон, звалася Агнета Валь. Між ними зав'язалася жвава балачка. Вона теж читала Камю й Франсуазу Саган. Її цікавила філософія, музика й поезія. Вона ледь не все знала про мистецтво, хотіла стати скульптором. У барі Ульф вперше напився і йому стало дуже погано. Наступного дня на палубі Ульф зустрів Агнету, вони розмовляли про всяку всячину.

Ульф з Агнетою навчалися в різних групах. Її, Ларса та Коре записали до класу для сильніших. З дівчиною Ульф міг бачитися лише після обіду, вони прогулювалися узбережжям і дивилися на море. Якось Коре запросив Ульфа і Агнету увечері грати в кеглі. Дівчина пообіцяла Ульфу, що після гри покаже йому свої ескізи. Згодом Ульф спитав Коре, що б він робив, якби опинився сам на сам у кімнаті з кимось, хто йому подобається. Коре вважав, що повинні бути поцілунки, пестоші й нестримна жага.

Та життя принесло несподіванку. Сестри Уддгам, у яких жив Ульф, вирішили саме в той день гри в кеглі показати хлопцю сади Англії. Ульф збрехав, що в нього закріп, але йому вручили упаковку послаблювальних таблеток.

Наступного дня Агнета спитала, чому він не прийшов. Ульф відповів, що дивився на

магнолію і на півонію. Потім вони пішли дивитися на ескізи. В дівчини була затишна кімната з квітчастими шпалерами. Вони сіли на ліжко, вона стала гортати альбом. З кожним аркушем, який вона перегортала, він непомітно присувався до неї. І тільки-но він хотів обняти її за плечі, як вона перегорнула останній аркуш. Унизу було написано: "КОХАННЯ? 1. 1959". Там був скульптурний ескіз Коре із зализаним назад чубом, худорлявим торсом, веселими примруженими очима і самовпевненою усмішкою на губах. Хлопець дізнався, що Коре вчора проводив її додому. Засмучений Ульф пішов від Агнети, бо відчув, що хоче побути наодинці. Надворі періщив дощ. З-за повороту вигулькнув Коре, що поспішав до Агнетиного будинку. Ульф вийняв із кишені упаковку таблеток, яку для нього купили сестри Уддгам, і простягнув йому, говорячи, що це шоколад. Коре був голодний і з'їв усе відразу. Потім Ульф подався на узбережжя. Він промок до рубця, його серце стікало кров'ю, але він усміхався до моря. Йому ледве виповнилося п'ятнадцять років, а він вже пережив своє перше велике нещасливе кохання. Тож тепер він міг стати справжнім письменником.

*Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу*